

Fremsat den 7. oktober 2020 af Karina Adsbøl (DF), Liselott Blixt (DF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Mette Hjerminde Dencker (DF), Morten Messerschmidt (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om nationale standarder for dansk kundskaber hos personalet i ældreplejen

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2020 at fremsætte et lovforslag, der indfører standarder for dansk kundskaber hos personalet i ældreplejen, så det sikres, at hverken de pårørende eller de ældre skal opleve, at det er vanskeligt at kommunikere med personalet.

Bemærkninger til forslaget

I Danmark er det fælles sprog dansk, og selv om Danmark er et lille land, findes der en række af forskellige dialekter, som kan være meget forskellige, men som alle er danske. Det er der sjældent problemer med, fordi vi har den fælles danske sprogstamme.

Problemet opstår, når udenlandsk personale i ældreplejen ikke kan gøre sig forståelig over for den ældre og de pårørende. Det er i forvejen en sårbar situation, når ens nære flytter på plejehjem eller i plejebolig, og derfor er en god og nærværende kommunikation med personalet afgørende for tilliden, både for den ældre selv og for de pårørende. Et eksempel på den utryghed, de pårørende oplever, når de sproglige kompetencer ikke er til stede, kan ses i artiklen fra Sjællandske Nyheder den 10. juni 2020, »Personale på plejecentre skal blive bedre til dansk«.

Ældre borgere på plejehjem er ofte svækkede, og i mange tilfælde er hverken hukommelsen eller hørelsen så god, som den plejede at være.

Der findes allerede lovkrav om, at sundhedspersoner fra tredjelande, som ønsker at arbejde i Danmark, skal bestå en sprogtest. Denne ordning har været kritiseret for, at den kun sikrer, at sundhedspersonen kan skrive og læse dansk. Kritikken af sprogtesten udfoldes bl.a. i en artikel fra dr.dk fra den 9. november 2019, »Man skal kunne forstå, hvad lægen siger: Regeringen vil stille krav til læger fra udlandet«.

Kravene til sproglige kompetencer gælder imidlertid kun for sundhedspersoner, der har en sundhedsfaglig uddannelse, de gerne vil have anerkendt i form af en autorisation, når de kommer til Danmark.

Mange af de ansatte i ældreplejen, som ikke taler forståeligt dansk, har fået deres SOSU-uddannelse her i landet eller i andre EU/EØS-lande, og derfor stilles der ikke i lovgivningen krav om, at deres danskkundskaber skal have et vist niveau. Andre er slet ikke uddannet inden for faget og har derfor hverken skullet leve op til sprogkravene eller skullet gennemføre et studie, hvor pensum er dansk.

I den offentlige debat er det typisk de udenlandske lægers danske sprogkundskaber, der fylder. Men behovet for bedre

sproglige kompetencer er mindst lige så akut i pleje- og omsorgssektoren.

Derfor er der behov for at fastsætte nationale standarder for danskkundskaber i ældreplejen. Det er ledelsens ansvar at sikre, at de nationale standarder overholdes af alt personale.

Ved ansættelse af nyt personale i ældreplejen bør ledelsen være forpligtet til at sikre sig, at ansøgeren taler tydeligt og forståeligt dansk, og at ansøgeren kan læse og skrive dansk, så den påkrævede dokumentation kan ske på betryggende vis. Hvis der er tvivl om ansøgerens danskkundskaber, kan vedkommende ikke ansættes, medmindre ledelsen først sikrer sig, at danskkundskaberne bliver forbedret, så de lever op til de nationale standarder.

Dansksprøve 3 tager ikke i tilstrækkelig grad højde for samtaleevnerne, og derfor vil det ikke være tilstrækkeligt at udvide kravet om en bestået dansksprøve 3 til også at gælde personalet i ældreplejen.

Formålet med nationale standarder for danskkundskaber hos personalet i ældreplejen er at sikre, at personalet ubesværet, flydende og tydeligt kan føre en samtale på dansk med de ældre, pårørende og andre fagpersoner.

Derfor bør der i de nationale standarder indgå krav om, at personalet skal kunne:

- føre en ubesværet samtale på dansk om almindelige hverdagsemner med den ældre borger.
- føre en ubesværet samtale på dansk om den ældre borgers tilstand med de pårørende.
- føre en ubesværet samtale på dansk om faglige observationer og instruktioner med andre fagpersoner.
- læse og skrive dansk på et niveau, som gør vedkommende i stand til at orientere sig i journaler m.v. og opfylde dokumentationskravene på betryggende vis.

Skriftlig fremsættelse

Karina Adsbøl (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nationale standarder for danskundskaber hos personalet i ældreplejen.

(Beslutningsforslag nr. B 2)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.